

Pääsiäisyön messu (B)

Messun palvelutehtävissä toimivat saapuvat kulkueena pimeään kirkkoon. Kulkueessa kannetaan sytytettyä rukouskynttilää.

Urut voidaan ottaa käyttöön pääsiäisylistyksen (kohta 4) tai kunnian (kohta 5) yhteydessä.

I Johdanto

1. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

L Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

L Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

2. Johdantosanat

Johdantosanat voidaan laatia myös vapaasti.

L Rakkaat kristityt! Magdalan Marian tavoin olemme tulleet uuden luomisen yönä Jeesuksen haudalle. Jumala yksin voi tehdä kuolleesta elävän, luoda kaaokseen järjestyksen ja tuoda pimeyteen valon.

II Sana

3. Vanhan testamentin lukukappaleet

Lukukappale, vastaus ja rukous

E Kuulkaamme sanomaa ensimmäisestä luomisesta.

– lukukappale: 1. Moos. 1: 1–5, 26–28 (29–30) 31 – 2: 1

Vastaus

Vastauksena voi olla virsi (esim. 461: 1, 6 tai 459: 1–3), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias, ikuinen Jumala,
kaikessa luomassasi näkyy kauneus ja järjestys.
Auta meitä ymmärtämään,
kuinka paljon ihmeellisempi on se uusi luominen,
jossa kansasi sai pelastuksen,
kun aika oli täyttynyt.
Tämän sinä teit
pääsiäislampaamme Jeesuksen Kristuksen uhrin kautta.

S Amen.

Lukukappale, vastaus ja rukous

– lukukappale: 1. Moos. 8: 1–12 (18–22)

Vastaus

Vastauksena voi olla virsi (esim. 215: 1–3), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Jumala,
vedenpaisumuksen keskellä sinä et unohtanut Nooaa,
vaan panit tuulen puhaltamaan ja kuivattamaan maan.
Pian kyyhkynen toi arkkiin
tuoreen oliivipuun lehden,
toivon sanoman.
Kiitos siitä, että meidänkin pahuutemme keskelle
olet varannut pelastuksen arkin, seurakunnan.
Kiitos siitä, että pyhä kaste on meille
siunattu armon tulva,
että Pyhä Henki tuo toivon ja elämän
ja osoittaa meille paikan ja tilan elää.
Ole ylistetty kaikista pelastusteeoistasi, Jumala.

S Amen.

TAI

Lukukappale, vastaus ja rukous

– lukukappale: Jes. 55: 1–7

Vastaus

Vastauksena voi olla virsi (esim. 319: 4–6), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Jumala, maailman ainoa toivo.
Sinä kutsut janoiset veden ääreen
ja annat etsivien löytää sinut.
Anna nyt elämän vettä niille,
jotka janoavat sinua,
jotta he kantaisivat runsasta hedelmää.
Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

Lukukappale, vastaus ja rukous

– lukukappale: Hes. 36: 24–28

Vastaus

Vastauksena voi olla virsi (esim. 568: 3–5 tai 191: 7), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Jumala,
sinä puhdistat meidät elämän lähteen vedessä
ja teet meidät Henkesi kautta lapsiksesi.
Anna meille uusi henki ja uusi sydän,
jotta voisimme palvella sinua ja kysyä tahtoasi.
Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

Lukukappale, vastaus ja rukous

E Jumala yksin voi vapauttaa pahan vallasta. Kuulkaamme kertomusta vanhan liiton pääsiäisestä, kuinka Israelin kansa pääsi pois Egyptin orjuudesta.

– lukukappale: 2. Moos. 14: 8, 10–16, 21–22

Vastaus

Vastauksena voi olla virsi (esim. 84: 3–5). Virren aikana alttari voidaan pukea.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Jumala,
sinä johdatit kansasi Israelin
pois Egyptin orjuudesta
ja pelastit sen faraon käsistä.
Vapauta kansasi synnin orjuudesta.
Johdata se läpi autiomaan vaarojen
perille taivaalliseen kotimaahan.
Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Amen.

4. Pääsiäisen valo

*Pääsiäiskynttilän sytyttäminen

Pääsiäiskynttilä sytytetään, ja pääsiäisylistyksen aikana siitä jaetaan tuli seurakuntalaisten rukouskynttilöihin.

E Jeesus Kristus on maailman valo.

[**S** Ylistys sinulle, Kristus.]

*Pääsiäisylistys

Pääsiäisylistys voidaan laulaa tai lukea (sävelmä s. 311).

E Riemuitkaa, te enkelten kuorot,
riemuitkaa, taivaan joukot,
ylistäkää Voittajaa, ylhäistä kuningasta!
Ylistä, koko luomakunta.
Suuren kuninkaan valo loistaa ympärilläsi.
Katso, pimeys on väistynyt kaikkialta.
Iloitse myös sinä, Kristuksen seurakunta.
Soikoon keskelläsi ylistyslaulu kuninkaallesi.

[**S** Virsi 94: 1 tai 100: 1]

E On tullut pyhä pääsiäisjuhla,
on tullut se yö, jona Israelin lapset vapautettiin Egyptistä
ja johdatettiin läpi Punaisenmeren kuivaa maata pitkin.
Tämä on se yö, jona Jumalan kirkkaus karkottaa synnin pimeyden.
Tämä on se yö, jona Jumala vapauttaa Kristukseen uskovat maailman
orjuudesta,
tempaa heidät synnin syövereistä ja vie heidät armon valtakuntaan.
Tämä on se yö, jona Kristus mursi kuoleman kahleet
ja nousi syvyyksistä voittajana.
Turhaan olisimme syntyneet,

ellei Lunastaja olisi pelastanut meitä.

[S Virsi 94: 2 tai 100: 2]

E Isä, käsittämätön on rakkautesi:
lunastaaksesi orjat annoit Poikasi kuolemaan.
Synnin kirous vaihtui siunaukseksi,
koska Kristuksen kuolema teki sen tyhjäksi.
Oi autuas yö, jona Kristus nousi kuolleista.
Tämä on se yö, jona rangaistuksemme on poistettu,
syyllisyytemme sovitettu,
syntisille annettu viattomuus
ja sureville ilo.

[S Virsi 94: 3 tai 100: 3–4]

E Kaikkivaltias Isä,
ota vastaan ylistysuhrimme.
Tänä siunattuna yönä sinä sovitit maailman itsesi kanssa.
Loistakoon valosi pimeytemme
niin kuin tämä pääsiäiskynttilä.
Valaiskoon meitä pääsiäisen kirkkaus,
ylösnoussut Herramme Jeesus Kristus,
joka elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

S Aamen.

Käytettäessä virttä 100 voidaan virren 4. säkeistö laulaa aamenen sijasta.

*5. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Hämärä kirkko valaistaan.

Kunnia

Vaihtoehtoisia Kunnia-lauluja s. 200 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 723–725).

E Kunnia Jumalalle korkeuksissa,
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Lauletaan virren 340 sävelmällä. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 727.

Kiitosvirtenä voidaan käyttää myös Laudamusta (s. 18).

1. Me ylistämme Jumalaa,
Isäämme taivaallista.
Ja luomakunta kumartaa
Luojaansa voimallista.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja Herran pyhyys, rakkaus

säteilee kaikkialle.

2. Me ylistämme Jeesusta,
hän syntyi veljeksemme.
Hänessä itse Jumala
näin tuli keskellemme.
On kaiken yllä kirkkaus,
on Kristus taivaan vastaus
kansalle kaipaavalle.
3. Me ylistämme Kristusta
Karitsan uhritiestä.
Maa, taivas kiittää voitosta
kärsivää ristin miestä.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja aamu, ylösnousemus
tuo toivon maailmalle.
4. Me ylistämme Henkeä,
ihmettä, salaisuutta.
Hän elämän tuo ylhäältä,
sanalla luo hän uutta.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja Hengen voima, valkeus
luo tietään kaikkialle.

6. Rukous

Voidaan käyttää Evankeliumikirjassa olevia päivän rukouksia.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät s. 417.

L Rukoilkaamme.

– rukous

S Aamen.

7. Uuden testamentin lukukappale ja evankeliumi

Lukukappale

– lukukappale: Room. 6: 3–11 tai Kol. 3: 1–4

Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

*Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia

Herramme ylösnousemisesta.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä s. 421. Hallelujalauluna evankeliumin jälkeen voidaan käyttää myös virttä 85: 6 tai 92: 7.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät s. 420).

– evankeliumi: Mark. 16: 1–8

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

8. Saarna

9. Kasteen muistaminen

Kasteen muistaminen johdetaan kuorista kastemaljan ääreltä.

Johdantosanat

L Olemme kuulleet Jumalan suurista pelastusteoista hänen kansansa elämässä. Pääsiäiskynttilä palaa keskellämme merkinä siitä voitosta, jonka Kristus sai pahuuden valloista. Kristuksen ylösnousemuksen valossa iloitsemme siitä, että hänen voittonsa on myös meidän voittomme.

Rukous

L Rukoilkaamme.

Herra, meidän Jumalamme.

Viettäessämme tätä pyhää pääsiäisyötä
me muistamme sinun luomistyötäsi
ja vielä ihmeellisempää pelastustekoasi.

Sinä loit veden antamaan kasvun maalle
ja virkistämään ja puhdistamaan meitä.

Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta,
ja vedellä sinä sammutit heidän janonsa autiomaassa.

Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanissa.

Muistuttakoon tämä kaikki meitä omasta kasteestamme,
jossa sinä uudistit turmeltuneen luontomme.

Yhdistäköön se meidät toisiimme, veljiin ja sisariin,
jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen.

Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Amen.

Virsi

– virsi 97: 5–6 tai 215: 2–5

*Apostolinen uskontunnustus

Uskontunnustukseen voidaan kehottaa esimerkiksi: Tunnustakaamme nyt yhdessä se usko, johon meidät on kastettu.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhain yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

S Tahdomme Jumalan armon avulla
osoittaa tämän uskon elämässämme
ja vaeltaa Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti
rakastaen Jumalaa ja lähimmäisiämme.
Omaa kastettamme muistaen sanoudumme irti pimeyden voimista.
Tahdomme valvoen ja rukoillen elää Jumalan sanasta
ja kohdata Vapahtajamme hänen pyhässä ehtoollisessaan.

TAI

L Tähän uskoon teidät on kastettu.
Armollinen Jumala, joka pelastaa kaikesta pahasta,
on Poikansa Jeesuksen Kristuksen kautta
lahjoittanut teille osuuden
pyhien perintöosasta valon valtakunnassa.
Antakoon hän teille voimaa kuolla pois synnistä
ja noudattaa hänen tahtoaan.

10. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Esirukouksen sisällöstä ks. s. 8. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla (esim. virsi 90 tai virrestä 91: »Herra elää, hän on keskellämme, Kristus on ylösnoussut!») tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia s. 206 ja esirukousaiheita s. 229.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

E Rukoilkaamme.

Taivaallinen Isämme, sinä olet tehnyt meistä sovinnon ja ylösnousemuksen perillisiä. – Anna meidän riemuita Kristuksen täyttämän työn siunauksesta ja levätä turvallisesti sen varassa. Me ylistämme sinua.

– rukouslause

Vapahtaja on kulkenut ristin tien, kärsimyksestä on kadonnut epätoivo ja elämään on tullut valo. – Anna Kristuksen kirkon olla tämän valon levittäjä pimeään maailmaan. Siunaa sen kaikkia palvelijoita, että he todistaisivat Kristuksen voitosta. Me ylistämme sinua.

– rukouslause

Pelastuksemme pääsiäinen on tullut, ja sinun salaisuutesi ovat avautuneet. – Puhdista siis syyllisten sydämet, paranna sairaat, lohduta masentuneita ja anna pääsiäisen toivo sinne, missä itketään kuoleman iskuja. Sinun rakkautesi voittoon on kätkeyty maailman elämä. Me ylistämme sinua.

– rukouslause

K Kristus on ylösnoussut ja taivaan portit ovat avoinna. – Anna meille rohkeutta ja kärsivällisyyttä odottaa täyttymyksesi päivää. Uudista meidät Pyhällä Hengelläsi ja lähetä meidät palvelemaan lähimmäisiämme. Johdata meitä matkalla kohti sitä päivää, jolloin luot kaiken uudeksi lupauksesi mukaan. Me ylistämme sinua.

S Aamen.

III Ehtoollinen

Kohdat 11–17, ks. messun kaavan kohdat 19–25.

Kohdassa 14 (Herran rauha) seurakuntalaiset voivat tervehtiä toisiaan. Tähän heitä voidaan kehottaa esimerkiksi: Ylösnoussut Herra on antanut meille rauhansa. Pääsiäisen suuren ilon tähden antakaamme mekin toisillemme anteeksi ja toivottakaamme rauhaa ja sovintoa.

IV Päätös

18. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 17) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esim. 228: 3–4 tai 93: 8 tai 87: 9).

Benedicamus

E Kiittäkäämme Herraa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

*19. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmiä s. 427).

L Ylösnousemuksen säteilevä kirkkaus loistaa
voitonsankarimme Kristuksen haudasta.
Synnin ja kuoleman kahleet on murrettu,
uskovien pääsiäinen on alkanut.
Maaailma on saanut toivon.
Sen tähden, veljet ja sisaret,
ottakaa vastaan pelastavan kärsimyksen voitonmerkki +,
sillä te kuulutte Kristukselle –
häneen teidät on kastettu.
Eläkää uudessa kuuliaisuudessa.
Viettäköö iloitte suurta juhlaa.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Pääsiäistervehdys

L/E Tervehtikäämme toisiamme pääsiäisaamun
sanomalla: Kristus on ylösnoussut.

S Totisesti ylösnoussut.

Seurakuntalaiset voivat tervehtiä toisiaan:

– Kristus on ylösnoussut.

– Totisesti ylösnoussut.

TAI

Lähtettäminen

Kehotus lausutaan välittömästi ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa,
te Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen kastetut.
Eläkää uutta elämää lähimmäistänne palvellen.

20. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana voi olla ristikulkue, johon seurakunta tulee mukaan.